

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ ពីឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៣

Cambodia-Thailand Relations from 1993-2003

ជិន សុជាតិ

និក្ខេបបទបណ្ឌិត

ឯកទេស៖ ប្រវត្តិវិទ្យា

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ៖ បណ្ឌិតសភាចារ្យ ស៊ិន សំណាង

មាតិកា

ចំណងជើង	ទំព័រ
ឧទ្ទិសស្នាដៃ.....	X
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....	XI
អំណះអំណាង.....	XI
ពាក្យប្រើជាអក្សរកាត់ក្នុងអត្ថបទ និងក្នុងកំណត់ចំណាំ.....	XIII
មូលន័យសង្ខេប.....	XIV
លំនាំដើម	១
សេចក្តីផ្តើម	២
១-លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	២
២-គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	២
៣-ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៤-ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ	៤
៥-វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	៤
៦-សារៈប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ	៥
៧-រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៦

ជំពូកផ្តើម

ទំព័រចាស់នៃទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ ពីឆ្នាំ ១៧៩៥-១៩៩៣

I-ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-សៀមមុនសម័យអាណាព្យាបាលបារាំង (១៧៩៥-១៨៦៣)	៩
II-ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-សៀមក្នុងសម័យអាណាព្យាបាលបារាំង.....	១២
១-សន្ធិសញ្ញាបារាំង-ខ្មែរ ចុះថ្ងៃទី ១១ សីហា ១៨៦៣.....	១២
២- ទឹកដីកម្ពុជា និងសៀម តាមរយៈសន្ធិសញ្ញា បារាំង-សៀម ១៨៦៧.....	១៥
៣- ទឹកដីកម្ពុជា-ថៃ តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងឆ្នាំ ១៨៩៣ ១៩០៤ និង១៩០៧.....	១៦
៣.១- សន្ធិសញ្ញាបារាំង-សៀម ចុះថ្ងៃទី ៣ តុលា ១៨៩៣.....	១៨
៣.២- អនុសញ្ញាបារាំង-សៀម ថ្ងៃទី ១៣ កុម្ភៈ ១៩០៤.....	១៨
៣.៣-សន្ធិសញ្ញាបារាំង-សៀម ថ្ងៃទី២៣ មីនា ឆ្នាំ១៩០៧.....	២០
៤- ទឹកដីកម្ពុជា និងថៃ តាមរយៈអនុសញ្ញាក្រុងតូក្យូ ថ្ងៃទី ៩ ឧសភា ១៩៤១.....	២២
III-ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ ក្នុងសង្គ្រាមទាំងបីលើកនៅឥណ្ឌូចិន.....	២៥
១- ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ ក្នុងសង្គ្រាមឥណ្ឌូចិនលើកទី១ (១៩៤៥-១៩៥៤).....	២៥
១.១-កិច្ចព្រមព្រៀងបារាំង-ថៃ ក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន ថ្ងៃទី១៧ វិច្ឆិកា ១៩៤៦.....	២៥
១.២-សង្គ្រាមឥណ្ឌូចិនលើកទី១ និងចលនាទាមទារឯករាជ្យនៃប្រទេសកម្ពុជា.....	២៦

២- ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ ក្នុងសង្គ្រាមឥណ្ឌូចិនលើកទី ២ (១៩៥៤-១៩៧៥).....	២៩
២.១- នយោបាយថៃ និងសហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងសម័យសង្គ្រាមត្រជាក់.....	២៩
២.២- ស្ថានភាពនយោបាយអណ្តូក្រីត្យនៃប្រទេសកម្ពុជា.....	៣១
២.៣- ស្ថានភាពប្រឈមមុខរវាងកម្ពុជា-ថៃ.....	៣៥
២.៣.១-បញ្ហាប្រាសាទព្រះវិហារក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៥០ និង១៩៦០.....	៣៥
២.៣.២-នយោបាយព្រះនរោត្តមសីហនុ និងការរីករាលដាលលទ្ធិកុំម្មុយនីស្ត... ៣៧	
៣- ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ (១៩៧៥-១៩៨៩).....	៤១
៣.១- ស្ថានភាពនយោបាយតំបន់	៤១
៣.២- តួនាទីអាស៊ាន និងបញ្ហាជម្លោះនៅកម្ពុជា.....	៤៦
៣.៣- ការប្រែប្រួលស្ថានភាពនយោបាយពិភពលោក និងការដោះស្រាយបញ្ហាកម្ពុជា.....	៤៩

ជំពូកទី១

ស្ថានភាពនយោបាយ កម្ពុជា-ថៃ ១៩៩៣-២០០៣

I-បញ្ហាសង្គម និងនយោបាយកម្ពុជា.....	៥២
II-បញ្ហាសង្គម និងនយោបាយថៃ.....	៥៥
III-ស្ថានភាពទំនាក់ទំនងផ្នែកនយោបាយ យោធា និងសន្តិសុខ រវាងកម្ពុជា-ថៃ.....	៥៩
១- ទំនាក់ទំនងផ្នែកនយោបាយ	៥៩
១.១- បញ្ហាខ្មែរក្រហម និងទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ.....	៥៩
១.១.១- ការចោទប្រកាន់ថៃលើបញ្ហាទំនាក់ទំនងជាមួយខ្មែរក្រហម.....	៥៩
១.១.២- ខ្មែរក្រហមនឹងការរកស៊ីជាមួយថៃ.....	៦៣
១.១.៣- គោលជំហរព្រឹត្តិការណ៍ និងថៃលើបញ្ហាខ្មែរក្រហម.....	៦៥
១.២- បញ្ហាជនជាតិថៃជាប់ពាក់ព័ន្ធរឿងរដ្ឋប្រហារ ខែ កក្កដា ១៩៩៤.....	៧៤
១.៣- វិស័យសារព័ត៌មាន និងសន្តិសុខនយោបាយ.....	៧៤
២- ទំនាក់ទំនងសន្តិសុខ យោធា ភេរវកម្ម និងគ្រឿងញៀន.....	៧៧
២.១- សន្តិសុខ និងយោធា.....	៧៧
២.២- កិច្ចការដោះមីន.....	៨០
២.៣- ភេរវកម្ម និងការជួញដូរអាវុធ.....	៨២
២.៣.១- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការប្រឆាំងភេរវកម្ម	៨២
២.៣.២- ការជួញដូរអាវុធ.....	៨៥
២.៤- ការជួញដូរគ្រឿងញៀន និងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន.....	៨៨

ជំពូកទី២

ទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃលើផ្នែកសង្គមពីឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៣

I- អំពីជនភៀសខ្លួន និងពលករកម្ពុជាលើទឹកដីថៃ.....	៩១
--	----

២.១.២-ច្រកកោះកុង.....	១៣៦
២.១.៣-ច្រកប៉ាយប៉ែត.....	១៣៧
២.១.៤-ច្រកអូស្មាច់	១៤០
២.១.៥-ច្រកអន្លង់វែង.....	១៤០
២.១.៦-ច្រកព្រំ និង ច្រកជួនឡែម.....	១៤១
២.២- ការនាំចេញ នាំចូល.....	១៤១
២.៣- ការអភិវឌ្ឍតំបន់ឧស្សាហកម្ម-ពាណិជ្ជកម្ម	១៤៤
៣-វិស័យធម្មនាគមន៍	១៤៥
៣.១-ផ្លូវថ្នល់.....	១៤៥
៣.១.១-ច្រកប៉ាយប៉ែត-សេរីសោភ័ណ.....	១៤៥
៣.១.២-ច្រកចាំយាម និងផ្លូវលេខ ៤៨.....	១៤៦
៣.១.៣-ផ្លូវលេខ ៦៧ (អន្លង់វែង-សៀមរាប.....	១៤៨
៣.២-ផ្លូវដែកអាស៊ាន.....	១៤៩
៣.៣-ផ្លូវអាកាស.....	១៥០
៤-ទំនាក់ទំនងទេសចរណ៍.....	១៥១
៤.១-កម្ពុជា និងវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងតំបន់	១៥១
៤.២-កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទេសចរណ៍តាមតំបន់ព្រំដែន.....	១៥៥
៤.២.១-តំបន់ប្រាសាទព្រះវិហារ.....	១៥៥
៤.២.២-ទេសចរណ៍តំបន់ស៊ីសាកេត-អន្លង់វែង-សៀមរាប.....	១៥៩
៤.២.៣-គម្រោងបង្កើតតំបន់ត្រីកោណមរកត.....	១៥៩
៥-ទំនាក់ទំនងវិស័យកសិកម្ម	១៦០
៥.១-ផ្នែកបសុពេទ្យ	១៦០
៥.២-ផ្នែកផលិតផលដំណាំកសិកម្ម.....	១៦១
៥.២.១-ការនាំចូលផ្លែធុរនៃថៃ.....	១៦១
៥.២.២-ការនាំចេញស្រូវ ពោត និង សណ្តែក.....	១៦១
៥.៣-ផ្នែករុក្ខា និងប្រមាញ់	១៦២
៥.៤-ផ្នែកនេសាទសមុទ្រ.....	១៦៥
៦-ទំនាក់ទំនងផ្នែកសិប្បកម្ម	១៦៧
៧-វិស័យឧស្សាហកម្ម	១៦៧
៧.១- កសិ-ឧស្សាហកម្ម.....	១៦៧
៧.២-ឧស្សាហកម្ម-អគ្គិសនី.....	១៦៨
៧.៣- ឧស្សាហកម្ម និងធនធានរ៉ែ	១៦៩
៧.៣.១-រ៉ែត្បូងនៅប៉ៃលិន.....	១៦៩
៧.៣.២-ការវិនិយោគឧស្សាហកម្មស៊ីម៉ង់ត៍.....	១៧០

ជំពូកទី ៤

បញ្ហាជម្លោះព្រំដែន និង ការបង្កើតគណៈកម្មការផ្សេងៗសម្រាប់សម្របសម្រួល និងដោះស្រាយនរោបាយ សង្គម សេដ្ឋកិច្ច (ឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៣)

I-បញ្ហាជម្លោះព្រំដែន.....	១៧៥
១-ករណីព្រំដែនទឹក.....	១៧៦
២-ករណីតំបន់ប៉ោយប៉ែត	១៨៥
៣-តំបន់ប្រាសាទតាម៉ាន់ និងព្រះវិហារ.....	១៨៦
៤-តំបន់ត្រីកោណមរកត	១៨៧
៥-ករណីតំបន់ពីអន្លង់វែងបង្គោលទី១ ដល់ចាំយាម បង្គោលទី ៧៣.....	១៨៧
II- ការបង្កើតគណៈកម្មការផ្សេងៗ សម្រាប់ការងារនរោបាយ សង្គម សេដ្ឋកិច្ច	១៩១
១- ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការចម្រុះកម្ពុជា-ថៃ.....	១៩១
១.១-អនុគណៈកម្មាធិការទំនាក់ទំនងព្រំដែនទូទៅកម្ពុជា-ថៃ.....	១៩២
១.២-គណៈកម្មការចម្រុះ និងការដោះស្រាយបញ្ហាខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន.....	១៩៥
២-ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការប្រក្រតីការប្រនីយកម្មនៃទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ.....	២០៣
២.១-ព្រឹត្តិការណ៍បាតុកម្មប្រឆាំងនឹងស្ថានទូតថៃ និងកម្ពុជា.....	២០៣
២.២-គណៈកម្មាធិការប្រក្រតីការប្រនីយកម្មនៃទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ	២០៦
២.២.១-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការប្រក្រតីការប្រនីយកម្មកម្ពុជា-ថៃ លើកទី១...	២០៦
២.២.២-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការប្រក្រតីការប្រនីយកម្មកម្ពុជា-ថៃ លើកទី២...	២០៨
៣-ការបង្កើតគណៈកម្មការវប្បធម៌កម្ពុជា-ថៃ.....	២១០
៣.១-កិច្ចប្រជុំអនុគណៈកម្មការលើកទី១.....	២១២
៣.២-កិច្ចប្រជុំអនុគណៈកម្មការលើកទី២.....	២១៣
៣.៣-កិច្ចប្រជុំអនុគណៈកម្មការលើកទី៣.....	២១៣

ជំពូកទី ៥

ការសិក្សាអំពីបញ្ហាអរិភាព និងអនាគតនៃទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ថៃ

I- ការស្វែងយល់អំពីបញ្ហាអរិភាពរវាងកម្ពុជា-ថៃ.....	២១៤
១-អរិភាពចេញពីការដណ្តើមមោទនភាពខាងជាតិសាសន៍.....	២១៤
២-ការដណ្តើមមោទនភាពខាងវប្បធម៌.....	២១៨
៣-អរិភាពចេញពីសៀវភៅប្រវត្តិសាស្ត្រ	២២៧
៣.១-សៀវភៅប្រវត្តិសាស្ត្រថៃ.....	២២៧
៣.២- សៀវភៅប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា	២៣០
៤- អរិភាពដែលចេញពីជាតិនិយម និងជម្លោះទឹកដី.....	២៣០

៤.១-ចរន្តជាតិនិយមខ្មែរ និងជម្លោះទឹកដី.....	២៣០
៤.១.១-ចលនាប្រឆាំងសៀមមុនសម័យអាណានិគម.....	២៣០
៤.១.២-ចលនាប្រឆាំងអាណានិគមបារាំង.....	២៣២
៤.២-ការបង្កើតនូវគំនិតជាតិនិយមថៃ.....	២៣៣
៤.២.១-កំណើតជាតិនិយមថៃ.....	២៣៣
៤.២.២- ចរន្តជាតិនិយមថៃប្រឆាំងអាណានិគម និងកម្ពុជា.....	២៣៤
៤.២.៣-ជាតិនិយមថៃ និងជម្លោះទឹកដីមុនឆ្នាំ១៩៤៥.....	២៣៤
៥-អភិភាពដែលចេញពីជម្លោះក្នុង និងក្រោយសង្គ្រាមត្រជាក់	២៣៦
៥.១-ជម្លោះកម្ពុជា-ថៃក្នុងសង្គ្រាមឥណ្ឌូចិនលើកទី១ និងទី២.....	២៣៦
៥.២-ជម្លោះកម្ពុជា-ថៃក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៧០ និង ១៩៨០.....	២៣៧
៥.៣-ជម្លោះកម្ពុជា-ថៃនៅក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៩០.....	២៣៩
៥.៤-ជម្លោះកម្ពុជា-ថៃក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ២០០០.....	២៤០
៥.៤.១-ការបង្កើតអភិភាពមានចរិតជានយោបាយ	២៤០
៥.៤.២-ការបង្កើតអភិភាពមានចរិតជាតិនិយម និងទឹកដី.....	២៤២
៦- អភិភាពកម្ពុជា-ថៃលើបញ្ហាជម្លោះនៃប្រាសាទព្រះវិហារ.....	២៤៣
II- ទស្សនៈផ្សេងៗសម្រាប់រំលត់បញ្ហាអភិភាពកម្ពុជា-ថៃ.....	២៥៤
១-ទស្សនៈដែលចេញពីចក្ខុវិស័យអាស៊ានឆ្នាំ២០២០.....	២៥៤
២-ទស្សនៈដែលចេញពីចក្ខុវិស័យអាស៊ីបូព៌ា.....	២៥៩
៣-ទស្សនៈដែលចេញពីចក្ខុវិស័យសកល.....	២៦០
៤-គណៈកម្មការវប្បធម៌ខាងភាគីកម្ពុជា.....	២៦០
៥-គណៈកម្មការវប្បធម៌ខាងភាគីថៃ.....	២៦០
៦-ទស្សនៈដែលចេញពីអ្នកដឹកនាំ និងអ្នកប្រាជ្ញា.....	២៦០
៦.១-ទស្សនៈសម្តេច ហ៊ុន សែន.....	២៦០
៦.២-សុន្ទរកថារបស់លោក ថាក់ស៊ុន ស៊ុណារ៉ាត្រ	២៦១
៦.៣- លោកបណ្ឌិត ក្រៃសាក់ ឈុនហារ៉ាន់.....	២៦១
៦.៤-ទស្សនៈបណ្ឌិត សិន សំណាង.....	២៦១
៦.៥- សាស្ត្រាចារ្យ ធានរ័ត កាសិតសី រី.....	២៦២
សន្និដ្ឋាន	២៦៤
គន្ថនិទ្ទេស	២៧៤
ឧបសម្ព័ន្ធ	1
កាលប្បវត្តិវិទ្យា	១០